

TAHAP KOMPETENSI GURU DALAM PELAKSANAAN KEMAHIRAN BERFIKIR ARAS TINGGI DI SEKOLAH KEBANGSAAN DAERAH SEPANG, SELANGOR

***Norfariza Binti Mohd Radzi**

Fakulti Pendidikan
Universiti Malaya, Malaysia
norfariza@um.edu.my

Nur Fadhillah binti Muzammil

Sekolah Kebangsaan Jenderam,
Sepang, Selangor

Abstract: Higher Order Thinking Skills (HOTS) policy by the Ministry of Education (MOE) is a policy that promotes and applies the power of thinking skills among students as well as to the public. It must first be understood and mastered by teachers as the educator of the society. Therefore, this study was aimed to evaluate the competency of teachers and the challenges faced by teachers in the implementation of HOTS in national primary schools in Sepang. The conceptual framework of this study composed of two models of competency that were Iceberg Competency Model (1996) and Syed Jaafar Competency Model (2014). The researchers have chosen quantitative research methodology and data were obtained from the results of questionnaires received from 275 teachers from national primary schools in the district of Sepang. Then, data were analyzed using the Statistical Package for Social Science (SPSS) version 22. The result showed that the level of competency of teachers in the implementation of HOTS in school is still at moderate level. In addition, Pearson correlation test results found that there was no significant relationship between teachers' teaching experience and level of competency of teachers in the implementation of HOTS in school. The finding of this study also has identified that the high number of students in each class was a major challenge to the implementation of HOTS among teachers at school. Therefore, the responsible parties should ensure that the needs of teachers and the teaching and learning facilities be provided to further guarantee the level of competency of teachers in the implementation of HOTS is at good level.

Keywords: *Higher Order Thinking Skills, Competency, Teachers*

PENGENALAN

Pendidikan di Malaysia telah banyak mengalami perubahan bagi memenuhi keperluan dan kehendak semasa. Selain itu, perubahan dalam pendidikan adalah bagi memastikan pendidikan di Malaysia adalah setaraf dan seiring dengan pendidikan antarabangsa. Pelan Pembangunan Pendidikan Malaysia (PPPM) 2013-2025 merupakan suatu usaha murni kerajaan dalam memastikan pendidikan di Malaysia seiring dengan pendidikan global. Terdapat enam ciri utama setiap murid yang telah diperkenalkan melalui PPPM 2013-2025 untuk bersaing dengan sistem pendidikan global dalam aspek iaitu pengetahuan, kemahiran memimpin, kemahiran berfikir, kemahiran dwibahasa, etika dan kerohanian serta identiti nasional. Enam ciri ini merupakan ciri utama yang penting yang perlu ada dalam diri setiap murid yang mengikuti arus pendidikan perdana.

Bagi memenuhi peredaran teknologi yang sangat pesat masa kini, murid-murid perlu menguasai pemikiran kreatif, pemikiran kritis dan penaaakulan serta keupayaan belajar yang baik (Kementerian Pendidikan Malaysia, 2013). Kemahiran Berfikir Aras Tinggi (KBAT) merupakan inisiatif KPM untuk melahirkan generasi yang seimbang dan mempunyai tanggungjawab terhadap pembangunan negara. Pelaksanaan KBAT dapat membantu murid menjana pemikiran bagi meningkatkan kefahaman serta meningkatkan prestasi pencapaian mereka. (Kementerian Pendidikan Malaysia, 2013). KBAT ialah keupayaan untuk menggunakan pengetahuan dan kemahiran bagi menyelesaikan sesuatu masalah serta dalam membuat keputusan. (Lembaga Peperiksaan Kementerian Pendidikan Malaysia, 2013). KBAT ialah suatu pendekatan yang perlu digunakan oleh guru dalam proses pembelajaran dan pengajaran. Tujuannya ialah bagi membangunkan generasi yang berkemahiran tinggi dalam berfikir bagi menempuh pelbagai cabaran di abad globalisasi kini.

Siti Zabidah Mohamed (2006) menyatakan bahawa pendidikan mesti menitikberatkan perkembangan minda dan bercambah pemikiran. Selain itu, menurut Sukiman Saad, Noor Shah Saad, dan Mohd Uzi Dollah (2012) peranan utama pendidikan globalisasi ialah melahirkan 'masyarakat berfikiran'. Masyarakat berfikiran yang dimaksudkan ialah masyarakat yang peka dengan perubahan, berpandangan jauh, produktif, bermoral dan mempunyai nilai intelek yang tinggi. Guru mempunyai peranan yang besar dalam membudayakan KBAT di sekolah kerana guru merupakan tonggak utama dalam pendidikan (Baharom Mohamad & Mohamad Johdi Salleh, 2009). Setiap individu guru perlu membudayakan KBAT dalam memastikan kejayaan penerapan dan pembudayaan KBAT dalam kalangan murid. Namun, peranan ini masih tidak dapat dimainkan sebaiknya oleh guru kerana guru sendiri kurang kompetensi dalam pelaksanaan KBAT (Sendag, Erol, Sezgin, & Dulkadir, 2015). Oleh yang demikian, adalah sangat penting seorang guru mempunyai kompetensi yang tinggi dalam KBAT sebelum membudayakannya. Ianya memerlukan panduan yang berbentuk praktikal yang seharusnya diisi melalui kajian-kajian sebagaimana yang menjadi fokus bagi kajian ini.

Kajian ini memfokuskan kompetensi guru dalam pelaksanaan KBAT di sekolah rendah Daerah Sepang. Kepentingan kajian dilihat daripada keupayaan penagamalan KBAT bagi melahirkan masyarakat yang seimbang dalam segala aspek. Ini adalah bertepatan dengan Falsafah Pendidikan Kebangsaan yang meletakkan hasrat pendidikan adalah untuk melahirkan insan yang seimbang dalam semua aspek. Hasrat ini kemudiannya disokong melalui dasar pendidikan baru yang diperkenalkan oleh Tan Sri Muhyiden Yassin pada tahun 2013, iaitu PPPM (2013-2025) yang meletakkan kemahiran berfikir sebagai salah satu dalam enam aspirasi pendidikan. Hasrat dan aspirasi ini tidak akan tercapai jika ia tidak bermula dari pendekatan pengajaran guru. Guru memainkan peranan yang sangat besar dalam usaha mencapai hasrat Falsafah Pendidikan Kebangsaan dan Aspirasi Pendidikan ini. Sebagai implikasi, guru perlu menggunakan KBAT dan menerapkan KBAT dalam proses pengajarannya. Usaha ini adalah untuk melahirkan insan yang seimbang dalam menempuh abad ke-21 sekaligus mewujudkan masyarakat yang gemilang. Oleh yang demikian, kompetensi guru adalah amat penting dalam pelaksanaan KBAT bagi memastikan KBAT dapat dilaksanakan secara efektif dalam proses pembelajaran dan pengajaran.

PENYATAAN MASALAH

Kemahiran berfikir mestilah disebatkan dalam proses pembelajaran dan pengajaran kerana ia merupakan satu perkara yang perlu dipupuk atau dibentuk dan bukan perkara semula jadi. Tiga elemen utama dalam KBAT ialah kurikulum, pedagogi dan pentaksiran. Manakala empat elemen sokongan dalam KBAT ialah kokurikulum, sokongan komuniti, bina upaya dan sumber. Kesemua elemen ini berfungsi untuk membudayakan KBAT dalam kalangan guru dan murid (Kementerian Pendidikan Malaysia, 2014). Kompetensi merupakan asas dalam bidang kerjaya seseorang termasuklah guru. Namun, era global ini, cabaran guru ialah perlu memastikan diri mereka sentiasa mempunyai tahap pengetahuan, kemahiran dan nilai yang meluas bagi memenuhi keperluan dan kehendak murid-murid. Kemahiran guru bukan hanya tertumpu kepada kemahiran asas pedagogi, malah, guru perlu mempunyai kompetensi berkaitan kemahiran berfikir secara kritikal dan kreatif atau nama lainnya ialah kemahiran berfikir aras tinggi (KBAT). Anuar Ahmad dan Nelson Jingga (2015) menyatakan bahawa antara kompetensi yang mesti ada bagi seorang guru ialah mempunyai kemahiran yang tinggi dalam pedagogi, ia termasuklah guru dapat menggunakan KBAT untuk menghubungkan pengetahuan, kemahiran dan nilai dalam pengajarannya. Oleh yang demikian, satu kajian berkaitan kompetensi guru dalam pelaksanaan KBAT di sekolah perlu dilaksanakan.

Kompetensi guru dalam KBAT dapat ditingkatkan melalui kursus, bengkel dan seminar yang diadakan khusus membincangkan prinsip dan pelaksanaan KBAT di sekolah. Selain itu, guru juga boleh meningkatkan kompetensi berkaitan KBAT melalui perbincangan rakan sejawat, pelaksanaan Komuniti Pembelajaran Professional (KPP) dan penyelidikan. Sepertimana menurut Bity Salwana Alias, Ahmad Basri Md Yusoff, Ramlee Mustapha, dan Mohammed Sani Ibrahim (2010) bahawa guru perlu menghadiri kursus yang bersesuaian sama ada kursus yang diadakan melalui Jabatan Pendidikan Negeri dan Pejabat Pendidikan Daerah. Ini bertujuan untuk memastikan guru sentiasa mempunyai kompetensi yang tinggi berkaitan profesion mereka dengan mengikut arus perubahan. Namun, sepertimana menurut Nooriza Kassim dan Effandi Zakaria (2015) guru masih kurang diberikan pendedahan berkaitan KBAT sama ada melalui kursus atau bengkel. Robiah Sidin dan Nor Sakinah Mohamad (2007) juga turut menyatakan bahawa pengetahuan dan kemahiran guru adalah masih kurang yang menyebabkan mereka tidak mempunyai pilihan untuk melakukan kepelbagaian dalam pengajaran serta mereka lebih suka kepada pengajaran secara tradisional.

Walaupun bagaimanapun, setiap perkara pasti ada cabaran dan halangan. Begitu juga dengan guru, guru berhadapan pelbagai cabaran dalam meningkatkan kompetensi berkaitan KBAT. Antara cabaran yang terpaksa dihadapi ialah terdapat guru yang tidak pernah didedahkan dengan KBAT secara khusus kerana kursus berkaitan KBAT hanya diberikan dari peringkat dalaman sahaja (Nooriza Kassim & Effandi Zakaria, 2015). Selain itu, komitmen guru dengan bebanan tugas kerja dan fokus hanya untuk menghabiskan silibus menyebabkan guru kurang memberikan

penekanan untuk memahami dan menggunakan pendekatan KBAT dalam pengajaran mereka. Pernyataan ini juga disokong oleh Marlina Ali dan Shaharom Nordin (2010) yang menyatakan bahawa para pengajar terlalu fokus kepada isi kandungan kursus sehingga mengabaikan penerapan dan pemupukan kemahiran berfikir secara kreatif dan kritis. Ini menunjukkan bahawa terdapat halangan dan cabaran yang perlu dihadapi guru dalam usaha memupuk dan membentuk KBAT dalam proses pembelajaran. Justeru segala isu yang berlaku ini diharap dapat ditangani dengan inisiatif khusus dari pelbagai pihak misalnya melalui kajian yang mampu memberi impak terhadap pembangunan KBAT kepada para pendidik.

TUJUAN KAJIAN

Kajian ini dijalankan adalah bertujuan melihat tahap kompetensi guru dalam pelaksanaan KBAT di sekolah serta pelbagai cabaran yang menjadi kekangan bagi guru melaksanakan pengajaran berasaskan KBAT di sekolah. Kompetensi guru juga dilihat melalui perkaitannya dengan faktor demografi iaitu pengalaman guru mengajar.

SOALAN KAJIAN

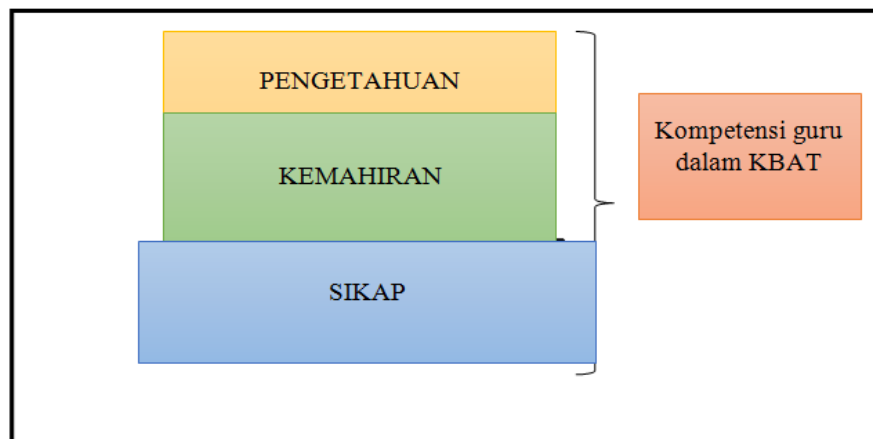
Kajian dibuat untuk menjawab soalan-soalan berikut:

- a) Apakah tahap kompetensi guru dalam pelaksanaan KBAT di sekolah kebangsaan daerah Sepang, Selangor?
- b) Adakah terdapat hubungan antara pengalaman guru mengajar dan kompetensi guru dalam pelaksanaan KBAT di sekolah kebangsaan daerah Sepang, Selangor.
- c) Apakah cabaran-cabaran yang dihadapi oleh guru dalam pelaksanaan KBAT di sekolah kebangsaan daerah Sepang, Selangor?

KERANGKA KAJIAN

Kerangka teoretikal kajian ini adalah merupakan gabungan dua model kompetensi iaitu model *Iceberg* yang diperkenalkan oleh Hay McBer (1996) dan model kompetensi dari kajian Syed Jaafar Syed Ali (2014) yang berasaskan Teori Spencer & Spencer (1993). Pengkaji memfokuskan model kompetensi dalam kajian ini dan mengaitkan dengan pelaksanaan KBAT di sekolah. Model kompetensi Kajian Syed Jaafar Syed Ali (2014) dan Model Kompetensi Hay McBer (1996) yang diadaptasi dari teori Spencer & Spencer (1993) menjadi rujukan pengkaji dalam pembinaan teori konseptual adalah kerana kedua-dua model ini adalah saling berkait dan meletakkan dimensi yang sama iaitu pengetahuan, kemahiran dan sikap dalam kerangka model tersebut. Selain itu, kedua-dua model ini menggambarkan pengetahuan dan kemahiran sebagai dimensi yang mudah dilihat dan dinilai. Manakala dimensi sikap ialah suatu yang sukar dilihat dan dinilai.

Model *Iceberg* yang diperkenalkan oleh Hay McBer (1996) mengandungi tiga komponen utama merangkumi pengetahuan, kemahiran dan ciri peribadi yang menjadi asas dalam model ini (Mohammed Sani Ibrahim & Saedah Siraj, 2007). Namun, model ini menggambarkan bahawa kompetensi merupakan *iceberg* yang di atasnya menunjukkan pengetahuan dan kemahiran manakala bahagian bawahnya terdiri dari komponen ciri-ciri peribadi. Model ini menunjukkan bahawa komponen pengetahuan dan kemahiran dalam kompetensi guru mudah dilihat dan dinilai supaya sentiasa dapat ditingkatkan. Manakala, komponen ciri-ciri peribadi adalah suatu komponen yang tersembunyi dalam diri individu yang perlu dicungkil dan digilap untuk mencapai tahap kompetensi yang tinggi. Model *iceberg* ini juga bertepatan dengan model yang digunakan oleh Syed Jaafar Syed Ali (2014) yang juga merujuk kepada teori Spencer dan Spencer (1993) yang memperlihatkan bahawa kompetensi guru dikategorikan kepada dua iaitu yang mudah dilihat dan yang tersembunyi (Syed Jaafar Syed Ali, 2014). Bahagian yang mudah dilihat ialah pengetahuan dan kemahiran, manakala bahagian yang tersembunyi ialah sikap atau nilai dalam diri seseorang guru yang mempengaruhi kompetensi guru dalam profesion mereka.

Rajah 1: Kerangka konseptual kajian

Kerangka konseptual kajian ini digambarkan melalui Rajah 1. Rajah ini menunjukkan tiga komponen utama dalam mengenalpasti guru yang mempunyai kompetensi dalam pelaksanaan KBAT di sekolah. Ini adalah kerana pengaplikasian KBAT di sekolah sangat memerlukan seseorang guru untuk mempunyai pengetahuan yang jelas berkaitan bidang profesion mereka dan pengetahuan konsep dan aplikasi KBAT. Selain itu, kemahiran guru sama ada dalam aspek kurikulum, pedagogi dan pentaksiran juga dititikberatkan bagi mengukur tahap kompetensi guru dalam pelaksanaannya KBAT di sekolah. Walaubagaimanapun, terdapat kajian yang menyatakan masih ramai guru yang tidak kompeten walaupun telah mempunyai pengetahuan dan kemahiran dalam bidang profesion mereka melalui pengalaman mengajar atau telah menghadiri bengkel berkaitan KBAT (Zaiha Nabila Md Harun, 2014). Ini menunjukkan bahawa sikap seseorang guru juga perlu dilihat sebagai komponen penting bagi mengukur tahap kompetensi guru dalam pelaksanaan KBAT kerana sikap dan nilai guru akan mempengaruhi tahap kompetensi guru dalam pelaksanaan KBAT di sekolah.

METODOLOGI

Bahagian ini menerangkan aspek berikut:

Reka bentuk kajian

Reka bentuk kajian merupakan dasar kepada kajian yang dijalankan. Kajian ini adalah merupakan kajian kuantitatif melalui kaedah tinjauan dengan menggunakan borang soal selidik yang diedarkan oleh pengkaji kepada guru-guru sekolah kebangsaan daerah Sepang. Sepertimana menurut Norhannan (2016) kajian kuantitatif yang menggabungkan kajian deskriptif dan kajian inferensi adalah bertujuan untuk melihat secara meluas sesuatu topik yang menjadi bahan kajian. Justeru, ianya bersesuaian dengan tujuan kajian iniiitu bagi menilai tahap kompetensi guru dalam pelaksanaan KBAT di sekolah kebangsaan daerah Sepang yang melibatkan populasi yang besar. Instrumen soal selidik digunakan adalah bertujuan mengumpulkan data dengan tepat dan mudah. Sepertimana menurut Mohd Nawi & Lokman (2008) penggunaan instrumen soal selidik adalah bagi memastikan data dapat dikumpulkan dengan cepat dan mudah serta boleh mendapatkan gambaran sebenar.

Instrumen kajian

Penggunaan soal selidik adalah yang paling sesuai bagi kajian berbentuk kuantitatif bagi tujuan mendapatkan data yang tepat untuk dianalisis (Mohd Nawi & Lokman, 2008). Kajian ini, menggunakan instrument soal selidik yang diambil dengan pengubahsuaian dari Kajian Impak Pelaksanaan Latihan Guru Kemahiran Berfikir Aras Tinggi (KBAT) Mata Pelajaran Matematik yang dibina oleh Bahagian Pendidikan Guru (BPG) KPM. Justifikasi pemilihan instrumen ini adalah kerana kandungan itemnya yang mengandungi konsep yang serupa dengan kandungan yang dinilai dalam kajian ini. Pengubahsuaian dan penambahan item soal selidik adalah berdasarkan bacaan dan penelitian pengkaji kepada sorotan kajian-kajian lepas. Soal selidik ini mengandungi lima bahagian iaitu Bahagian A, Bahagian B, Bahagian C, Bahagian D dan Bahagian E.

Bahagian A bagi adalah bertujuan mendapatkan maklumat demografi responden. Item-item yang terkandung dalam bahagian ini ialah jantina, umur, kelayakan akademik, tempoh berkhidmat sebagai guru, pendedahan berkaitan KBAT

dan jawatan di sekolah. Manakala Bahagian B adalah berkaitan pengetahuan guru dalam pelaksanaan KBAT. Bahagian C pula bertujuan mendapatkan maklumat berkaitan kemahiran guru dalam pelaksanaan KBAT. Seterusnya, Bahagian D melihat kepada aspek sikap guru terhadap pelaksanaan KBAT dan diakhiri dengan Bahagian E yang memfokuskan kepada cabaran-cabaran yang dihadapi oleh guru dalam pelaksanaan KBAT. Soalan-soalan dalam Bahagian B, Bahagian C, Bahagian D dan Bahagian E direka bentuk mengikut skala Likert yang mengandungi lima nilai.

Pengkaji mendapatkan pengesahan instrumen kajian dengan merujuk kepada panel pakar rujuk yang dipilih daripada kalangan pensyarah pengurusan pendidikan dan guru pakar yang berkaitan. Tujuannya adalah bagi memastikan penggunaan kosa kata, ayat dan kandungan item yang betul dan bersesuaian dengan objektif kajian. Selain kesahan kajian, pengkaji juga menguji kebolehpercayaan instrumen kajian dengan menjalankan kajian rintis dengan menggunakan pengiraan indeks *Alpha Cronbach* (α) sebagai pengukuran. Daripada hasil analisis data, didapati item-item soal selidik pada Bahagian B iaitu berkaitan pengetahuan guru berkaitan KBAT menunjukkan kebolehpercayaan yang tinggi iaitu .921. Manakala item-item pada Bahagian C berkaitan kemahiran guru berkaitan KBAT mempunyai kebolehpercayaan .940 dan item-item pada Bahagian D yang fokus kepada sikap guru dalam pelaksanaan KBAT menunjukkan kebolehpercayaan yang rendah berbanding bahagian lain iaitu .903. Manakala item-item soal selidik pada Bahagian E berkaitan cabaran guru dalam pelaksanaan KBAT pula mempunyai kebolehpercayaan yang juga tinggi iaitu .920.

Sampel kajian

Kajian ini dijalankan di sekolah-sekolah kebangsaan daerah Sepang. Pengkaji memilih sekolah kebangsaan sebagai lokasi kajian kerana pelaksanaan KBAT diaplikasi bermula di sekolah rendah yang juga melibatkan sekolah-sekolah kebangsaan (Kementerian Pendidikan Malaysia, 2013). Oleh yang demikian, tahap kompetensi guru dalam pelaksanaan KBAT di sekolah-sekolah kebangsaan adalah sangat perlu diberikan perhatian. Kajian ini telah dijalankan ke atas 274 orang guru yang berkhidmat di 15 buah sekolah kebangsaan daerah Sepang, Selangor. Sampel kajian dipilih menggunakan persampelan rawak berstrata dari populasi yang terdiri daripada 1311 orang guru yang berkhidmat di 24 buah sekolah kebangsaan daerah Sepang. Pengkaji memilih bilangan sampel kajian dengan merujuk kepada Krecjie & Morgan (1970) dalam Chuan (2006). Pemilihan sekolah sebagai sampel kajian adalah mengikut zon dalam daerah Sepang. Terdapat lima zon dalam daerah Sepang iaitu Zon Sg. Pelek, Zon Salak, Zon Jenderam, Zon Dengkil dan Zon Cuberjaya. Pengkaji memilih tiga buah sekolah bagi setiap zon dalam daerah Sepang sebagai sampel kajian dan memilih antara 20 hingga 30 orang guru bagi setiap sekolah sebagai sampel kajian yang mewakili populasi kajian. Jumlah ini adalah bagi memastikan ianya adalah seimbang antara setiap sekolah yang mewakili zon-zon di daerah Sepang seperti yang digambarkan sebagai persampelan rawak berstrata.

Sampel bagi kajian ini seterusnya dianalisis mengikut beberapa elemen demografi iaitu jantina, umur, kelayakan akademik, tahun pengalaman mengajar, pendedahan berkaitan KBAT dan jawatan di sekolah. Maklumat demografi responden adalah seperti jadual 1 di bawah.

Jadual 1

Maklumat Demografi Responden

	Ciri Demografi	Frekuensi (f)	Peratus (%)
Jantina	Lelaki	38	13.8
	Perempuan	236	85.8
Umur	Kurang 30 tahun	17	6.2
	30 – 39 tahun	135	49.1
	40 – 49 tahun	97	35.3
	50 tahun ke atas	26	9.5
Kelayakan akademik	Ijazah lanjutan	11	4.0
	Ijazah	225	81.8
	Diploma	24	8.7
	Sijil	15	5.5
Tahun pengalaman mengajar	1 – 3 tahun	16	5.8
	4 – 6 tahun	32	11.6

	7 – 10 tahun	83	30.2
	10 tahun ke atas	144	52.4
Pendedahan berkaitan KBAT			
	Ya	262	95.3
	Tidak	13	4.7
Jawatan di sekolah			
	Guru akademik	209	76.0
	Ketua panitia	51	18.5
	Penolong kanan	6	2.2
	Guru besar	9	3.3

Berdasarkan jadual 1, aspek jantina menunjukkan seramai 38 (13.85%) responden lelaki dan 236 (85.8%) responden adalah perempuan. Ini menunjukkan bahawa majoriti responden kajian adalah terdiri daripada perempuan. Manakala hasil dapatan demografi responden mengikut umur menunjukkan bahawa majoriti responden terdiri daripada umur 30 hingga 39 tahun iaitu seramai 135 orang (49.1%). Kemudian diikuti oleh responden yang berumur 40 hingga 49 tahun iaitu seramai 97 orang (35.3%), berumur 50 tahun ke atas seramai 26 orang (9.5%) dan minoriti responden adalah terdiri daripada umur kurang 30 tahun iaitu seramai 17 orang (6.2%). Seterusnya aspek kelayakan akademik, seramai 11 (4.0%) responden mempunyai kelayakan akademik ijazah lanjutan, 225 orang (81.8%) memiliki ijazah, 24 orang (8.7%) memiliki diploma dan 15 orang (5.5%) memiliki sijil. Dapatan menunjukkan bahawa majoriti responden kajian adalah terdiri daripada guru yang mempunyai kelayakan akademik di peringkat ijazah. Diikuti dengan guru yang berkelayakan diploma, sijil dan ijazah lanjutan.

Aspek berikutnya ialah tahun pengalaman guru mengajar. Majoriti responden terdiri daripada guru yang berpengalaman mengajar 10 tahun ke atas iaitu seramai 144 orang (52.4%), diikuti dengan guru yang berpengalaman dalam tempoh tujuh hingga 10 tahun (7 hingga 10) iaitu seramai 83 orang (30.2%) dan tahun pengalaman antara empat hingga enam tahun (4 hingga 6) seramai 32 orang (11.6). Minoriti responden adalah terdiri daripada guru yang berpengalaman mengajar satu hingga tiga tahun (1 hingga 3) iaitu hanya 16 orang (5.8%). Hasil dapatan analisis seterusnya membincangkan peratusan dan kekerapan pendedahan guru berkaitan KBAT. Jadual 1 menunjukkan bahawa majoriti guru pernah didedahkan berkaitan KBAT iaitu seramai 262 orang (95.3%) yang memilih 'Ya'. Manakala hanya 13 orang (4.7%) responden yang tidak pernah didedahkan berkaitan KBAT. Dapatan analisis yang terakhir dalam bahagian demografi responden ialah berkaitan jawatan responden di sekolah. Hasil analisis menunjukkan bahawa seramai 209 orang (76.0%) responden adalah terdiri daripada guru akademik, 51 orang (18.5%) responden merupakan ketua panitia, sembilan orang (3.3%) adalah guru besar dan kumpulan paling sedikit ialah dalam kalangan guru penolong kanan iaitu hanya enam orang (2.2%).

Prosedur kutipan data

Kajian ini melibatkan sekolah-sekolah di bawah Kementerian Pendidikan Malaysia (KPM), yang memerlukan pengkaji mengisi daripada Borang Penyelidikan Bahagian Perancangan Dan Penyelidikan Dasar Pendidikan (BPPDP). Selain itu, pengkaji juga membuat surat permohonan kepada pihak Pengurusan Sekolah Rendah Pejabat Pendidikan Daerah (PPD) Sepang bagi mendapatkan maklumat berkaitan populasi terkini guru-guru di sekolah kebangsaan di daerah Sepang mengikut sekolah. Setelah mendapat data daripada pihak PPD, pengkaji telah memohon kebenaran kepada pihak pentadbiran sekolah-sekolah kajian bagi mengedarkan instrumen kajian untuk tujuan mendapatkan data kajian daripada guru-guru di sekolah yang terlibat. Pengkaji mengedarkan borang soal selidik kepada responden pada setiap sekolah yang dipilih sebagai sampel kajian. Responden diberi masa yang secukupnya untuk membaca, berfikir dan menjawab soalan-soalan. Responden juga diberi keyakinan untuk menjawab soalan secara jujur kerana penyelidikan ada memaklumkan kepada responden bahawa segala maklum balas daripada responden akan dirahsiakan.

Prosedur analisis data

Pengkaji menggunakan analisis deskriptif bagi menganalisis data Bahagian A yang merangkumi min, peratusan dan kekerapan bagi melihat taburan responden mengikut aspek jantina, umur, kelayakan akademik, tahun pengalaman mengajar, jawatan di sekolah dan pendedahan kepada KBAT. Selain itu, analisis deskriptif juga digunakan bagi menganalisis data Bahagian B, Bahagian C dan Bahagian D dengan melihat kepada nilai min, kekerapan dan peratusan bagi melihat tahap kompetensi guru dalam pelaksanaan KBAT di sekolah. Analisis deskriptif juga digunakan bagi menganalisis data kajian dalam Bahagian E yang mengandungi sembilan soalan menjerus kepada

cabaran yang dihadapi oleh guru dalam pelaksanaan KBAT di sekolah. Analisis dijalankan bertujuan untuk mendapatkan nilai min, kekerapan dan peratusan bagi melihat cabaran utama yang dihadapi oleh guru dalam pelaksanaan KBAT di sekolah. Pembahagian skala Likert dibahagikan kepada tiga tahap iaitu skor 1 sehingga 2.33 dikira sebagai tahap rendah, skor 2.34 hingga 3.67 adalah tahap sederhana dan skor 3.68 sehingga 5 adalah dikira sebagai skor tinggi.

Selain analisis deskriptif, data dari Bahagian B, Bahagian C dan Bahagian D juga dianalisis secara inferensi iaitu menggunakan ujian koefisien korelasi Pearson. Ujian ini digunakan bagi menjawab soalan kajian kedua iaitu melihat hubungan antara pembolehubah bersandar, tahap kompetensi guru dengan pembolehubah bebas iaitu tahun pengalaman guru mengajar. Indeks korelasi akan menerangkan tahap hubungan antara kedua-dua pembolehubah yang diuji bagi hipotesis nul dalam kajian ini. Nilai p dirujuk bagi melihat secara signifikan adakah terdapat hubungan antara tahap kompetensi guru dengan tahun pengalaman guru mengajar apabila nilai $p < 0.05$. Ujian kenormalan data dijalankan bagi tujuan mengenalpasti adakah sampel kajian datang dari populasi yang bertaburan normal. Daripada dapatan ujian, nilai Skewness dan Kurtosis bagi semua pembolehubah adalah di antara di antara nilai -1.96 dan +1.96 (Chua, 2011). Ini menunjukkan bahawa semua pembolehubah kajian adalah datang dari populasi yang bertaburan normal. Oleh yang demikian, ujian inferensi parametrik boleh digunakan bagi menganalisis data untuk menjawab persoalan kajian.

DAPATAN KAJIAN

Setelah analisis dijalankan melalui metodologi kajian sebagaimana yang dhuraikan sebelum ini, berikut adalah dapatan kajian bagi ketiga-tiga persoalan kajian dan objektif kajian yang telah ditetapkan.

Tahap kompetensi guru dalam pelaksanaan KBAT di sekolah kebangsaan daerah Sepang, Selangor

Secara keseluruhannya, dapatan umum terhadap aspek kompetensi guru dalam pelaksanaan KBAT di sekolah kebangsaan daerah Sepang, Selangor menunjukkan bahawa ianya adalah di tahap sederhana. Jadual 2 menunjukkan nilai skor min 3.498 dan sisihan piawai ialah .417 bagi aspek kompetensi yang merangkumi pengetahuan, kemahiran dan sikap guru.

Jadual 2

Analisis Kompetensi Guru dalam Pelaksanaan KBAT

Kompetensi guru	Min	Sisihan piawai
Pengetahuan, kemahiran dan sikap	3.498	.417

Dapatan terperinci bagi tahap kompetensi guru dalam pelaksanaan KBAT di sekolah kebangsaan daerah Sepang, Selangor adalah selanjutnya dihuraikan seperti di dalam Jadual 3, 4 dan 5.

Pengetahuan Guru Dalam Pelaksanaan KBAT Di Sekolah

Bahagian B soal selidik adalah berkaitan pengetahuan guru dalam pelaksanaan KBAT di sekolah. Responden dikehendaki menilai berdasarkan Skala Likert 1-5 yang mewakili pernyataan berikut: Sangat Lemah (SL), Lemah (L), Sederhana (S), Baik (B) dan Sangat Baik (SB). Data yang telah dikumpul dan dianalisis bertujuan mendapatkan nilai min bagi memberikan gambaran jelas tahap pengetahuan guru dalam pelaksanaan KBAT di sekolah kebangsaan daerah Sepang, Selangor.

Jadual 3

Analisis Tahap Pengetahuan Guru dalam Pelaksanaan KBAT

Bil.	Item	SL f (%)	L f (%)	S f (%)	B f (%)	SB f (%)	Min	SP	P
1.	Mengetahui prinsip yang mendasari Kemahiran Berfikir Aras Tinggi (KBAT)	1 (.4)	3 (1.1)	129 (46.9)	135 (49.1)	7 (2.5)	3.523	.587	7
2.	Memahami Konsep KBAT	0 (.0)	3 (1.1)	117 (42.5)	148 (53.8)	7 (2.5)	3.578	.563	6

3.	Mengetahui Aras kognitif dalam Kemahiran Berfikir Aras Rendah (KBAR)	3 (1.1)	7 (2.5)	129 (46.9)	129 (46.9)	7 (2.5)	3.472	.646	8
4.	Mengetahui aras kognitif dalam KBAT	2 (.7)	8 (2.9)	137 (49.8)	118 (42.9)	10 (3.6)	3.458	.651	9
5.	Mengenalpasti 4 tahap KBAT dalam dokumen kurikulum	2 (.7)	14 (5.1)	149 (54.2)	103 (37.5)	7 (2.5)	3.360	.654	18
6.	Mengetahui untuk merancang pelaksanaan KBAT dalam P&P	0 (.0)	11 (4.0)	135 (49.1)	122 (44.4)	7 (2.5)	3.454	.616	10
7.	Mengetahui penyediaan rancangan pengajaran berasaskan KBAT	0 (.0)	15 (5.5)	136 (49.5)	120 (43.6)	4 (1.5)	3.410	.617	13
8.	Mengetahui penyediaan bahan bantu mengajar berasaskan KBAT	0 (.0)	17 (6.2)	134 (48.7)	119 (43.3)	5 (1.8)	3.407	.634	14
9.	Mengetahui penggunaan strategi konstruktivisme dalam P&P	0 (.0)	17 (6.2)	145 (52.7)	109 (39.6)	4 (1.5)	3.363	.620	16
10.	Mengetahui penggunaan strategi pembelajaran berasaskan kontekstual dalam P&P	0 (.0)	14 (5.1)	128 (46.5)	128 (46.5)	5 (1.8)	3.450	.622	12
11.	Mengetahui penggunaan strategi pembelajaran berasaskan projek dalam P&P	0 (.0)	13 (4.7)	129 (46.9)	128 (46.6)	5 (1.8)	3.454	.616	11
12.	Mengetahui penggunaan strategi pembelajaran berasaskan inkuiri	0 (.0)	15 (5.5)	153 (55.6)	100 (36.4)	7 (2.5)	3.360	.625	17
13.	Mengetahui penggunaan strategi pembelajaran kajian masa depan	2 (.7)	16 (5.8)	159 (57.8)	92 (33.5)	6 (2.2)	3.305	.645	19
14.	Mengetahui penggunaan peta i-THINK dalam P&P	0 (.0)	1 (.4)	83 (30.2)	171 (62.2)	20 (7.3)	3.763	.578	2
15.	Mengetahui penggunaan peta minda dalam P&P	0 (.0)	3 (1.1)	81 (29.5)	166 (60.4)	25 (9.1)	3.774	.616	1
16.	Mengetahui penggunaan bentuk grafik dalam P&P	0 (.0)	6 (2.2)	101 (36.7)	151 (54.9)	17 (6.2)	3.650	.629	4

17.	Mengetahui penggunaan soal dan penyoalan dalam P&P	0 (.0)	3 (1.1)	87 (31.6)	168 (61.1)	17 (6.2)	3.723	.588	3
18.	Mengetahui ciri-ciri umum soal KBAT	0 (.0)	7 (2.5)	111 (40.4)	146 (53.1)	11 (4.0)	3.585	.612	5
19.	Mengetahui cara pembinaan item KBAT dalam pentaksiran	1 (.4)	14 (5.1)	150 (54.5)	104 (37.8)	6 (2.2)	3.363	.632	15

Merujuk kepada Jadual 3 di atas, menunjukkan nilai min tertinggi ialah 3.774 iaitu pengetahuan responden berkaitan penggunaan peta minda dalam P&P. Seterusnya diikuti dengan pengetahuan berkaitan penggunaan peta i-THINK dalam P&P yang menunjukkan nilai min 3.763, pengetahuan berkaitan penggunaan soal dan penyoalan dalam P&P (M=3.723), pengetahuan berkaitan penggunaan bentuk grafik dalam P&P (M=3.650), pengetahuan berkaitan ciri-ciri umum soal KBAT (M= 3.585), memahmai konsep KBAT (M= 3.578), pengetahuan berkaitan prinsip yang mendasari Kemahiran Berfikir Aras Tinggi (KBAT) (M= 3.523), pengetahuan berkaitan Aras kognitif dalam Kemahiran Berfikir Aras Rendah (KBAR) (M= 3.472), pengetahuan berkaitan aras kognitif dalam KBAT (M= 3.458), pengetahuan berkaitan aras kognitif dalam KBAT (M= 3.458), mengetahui untuk merancang pelaksanaan KBAT dalam PdP (M= 3.454), mengetahui penggunaan strategi pembelajaran berasaskan projek dalam PdP (M= 3.454), mengetahui penggunaan strategi pembelajaran berasaskan kontekstual dalam PdP (M= 3.450), mengetahui penyediaan rancangan pengajaran berasaskan KBAT (M= 3.410), mengetahui penyediaan bahan bantu mengajar berasaskan KBAT (M= 3.407), mengetahui cara pembinaan item KBAT dalam pentaksiran (M= 3.363), mengetahui penggunaan strategi konstruktivisme dalam PdP (M= 3.363), mengetahui penggunaan strategi pembelajaran berasaskan inkuiri (M= 3.360), mengenalpasti 4 tahap KBAT dalam dokumen kurikulum (M= 3.360) dan skor min terendah ialah pengetahuan responden berkaitan penggunaan strategi pembelajaran kajian masa depan iaitu nilai min 3.305.

Hasil analisis data menunjukkan bahawa majoriti tahap pengetahuan responden dalam pelaksanaan KBAT adalah di tahap sederhana iaitu di antara nilai min 2.33 hingga 3.67. Namun, hasil analisis data juga menunjukkan bahawa skor min ketiga tertinggi iaitu pengetahuan responden berkaitan penggunaan peta minda dalam P&P, pengetahuan berkaitan penggunaan peta i-THINK dalam P&P dan pengetahuan berkaitan penggunaan soal dan penyoalan adalah di tahap yang tinggi iaitu di antara 3.67 hingga 5. Seterusnya akan dibincangkan hasil dapatan kajian bagi Bahagian C iaitu berkaitan kemahiran guru dalam pelaksanaan KBAT di sekolah.

Kemahiran Guru Dalam Pelaksanaan KBAT Di Sekolah

Dalam bahagian ini, pengkaji membuat analisis berkaitan kemahiran guru dalam pelaksanaan KBAT di sekolah. Data kajian diperolehi dari Bahagian C soal selidik. Di mana, responden dikehendaki menilai berdasarkan Skala Likert 1-5 yang mewakili pernyataan berikut: Sangat Lemah (SL), Lemah (L), Sederhana (S), Baik (B) dan Sangat Baik (SB). Setelah dikumpul, data seterusnya dianalisis untuk mendapatkan nilai min bagi setiap aspek untuk memberikan gambaran jelas tahap kemahiran guru dalam pelaksanaan KBAT di sekolah kebangsaan daerah Sepang, Selangor.

Jadual 4

Analisis Tahap Kemahiran Guru dalam Pelaksanaan KBAT

Bil	Item	SL f (%)	L f (%)	S f (%)	B f (%)	SB f (%)	Min	SP	P
1.	Menggunakan kata kerja KBAT (aplikasi) dalam kurikulum	2 (.7)	15 (5.5)	179 (65.1)	77 (28.0)	2 (.7)	3.225	.585	8
2.	Menggunakan kata kerja KBAT (analisis) dalam kurikulum	2 (.7)	19 (6.9)	181 (65.8)	69 (25.1)	4 (1.5)	3.196	.608	14
3.	Menggunakan kata kerja	2	17	182	71	3	3.203	.593	12

[20]

	KBAT (menilai) dalam kurikulum	(.7)	(6.2)	(66.2)	(25.8)	(1.1)			
4.	Menggunakan kata kerja KBAT (mencipta) dalam kurikulum	2 (.7)	18 (6.5)	181 (65.8)	71 (25.8)	3 (1.1)	3.200	.598	13
5.	Mempunyai kemahiran merancang pelaksanaan KBAT dalam P&P	1 (.4)	24 (8.7)	179 (65.1)	67 (24.4)	4 (1.5)	3.178	.610	16
6.	Mempunyai kemahiran untuk menyediakan rancangan pengajaran berasaskan KBAT	0 (.0)	28 (10.2)	162 (58.9)	81 (29.5)	4 (1.5)	3.221	.637	9
7.	Mempunyai kemahiran untuk menyediakan bahan bantu mengajar berasaskan KBAT	0 (.0)	28 (10.2)	176 (64.0)	68 (24.7)	3 (1.1)	3.167	.605	17
8.	Menggunakan strategi konstruktivisme dalam P&P	0 (.0)	25 (9.1)	173 (62.9)	75 (27.3)	2 (.7)	3.196	.596	15
9.	Menggunakan strategi pembelajaran berasaskan kontekstual dalam P&P	0 (.0)	24 (8.7)	168 (61.1)	81 (29.5)	2 (.7)	3.221	.602	10
10.	Menggunakan strategi pembelajaran berasaskan projek dalam P&P	1 (.4)	16 (5.80)	170 (61.8)	85 (30.9)	3 (1.1)	3.265	.596	6
11.	Menggunakan strategi pembelajaran berasaskan inkuiri	0 (.0)	20 (7.3)	173 (62.9)	80 (29.1)	2 (.7)	3.232	.582	7
12.	Menggunakan strategi pembelajaran kajian masa depan	1 (.4)	24 (8.7)	169 (61.5)	76 (27.6)	5 (1.8)	3.218	.636	11
13.	Menggunakan peta i-THINK dalam P&P	0 (.0)	6 (2.2)	121 (44.0)	134 (48.7)	14 (5.1)	3.567	.626	3
14.	Menggunakan peta minda dalam P&P	0 (.0)	3 (1.1)	102 (37.1)	155 (56.4)	15 (5.5)	3.661	.596	1
15.	Menggunakan bentuk grafik dalam P&P	0 (.0)	9 (3.3)	129 (46.9)	128 (46.5)	9 (3.3)	3.498	.618	4
16.	Menggunakan soalan dan penyoalan dalam P&P	0 (.0)	3 (1.1)	112 (40.7)	148 (53.8)	12 (4.4)	3.614	.589	2
17.	Membina item KBAT dalam pentaksiran	1 (.4)	17 (6.2)	152 (55.3)	97 (35.3)	8 (2.9)	3.341	.655	5

Jadual 4 menunjukkan kemahiran menggunakan peta minda mendapat skor min tertinggi ialah 3.661. Seterusnya diikuti dengan kemahiran menggunakan soalan dan penyoalan dalam P&P iaitu 3.614, kemahiran menggunakan peta i-THINK dalam P&P (M= 3.567), kemahiran menggunakan bentuk grafik (M= 3.498), kemahiran membina item KBAT dalam pentaksiran (M= 3.341), kemahiran menggunakan strategi pembelajaran berasaskan projek (M= 3.265), kemahiran menggunakan strategi pembelajaran berasaskan inkuiri (M= 3.232), menggunakan kata kerja KBAT (aplikasi) (M= 3.225), kemahiran menyediakan rancangan pengajaran berasaskan KBAT (M= 3.221), kemahiran menggunakan strategi pembelajaran berasaskan kontekstual (M= 3.221), kemahiran menggunakan strategi pembelajaran kajian masa depan (M= 3.218), kemahiran menggunakan kata kerja KBAT (menilai) (M= 3.203), kemahiran menggunakan kata kerja KBAT (mencipta) (M= 3.200), kemahiran menggunakan kata kerja KBAT (analisis) (M= 3.196), kemahiran menggunakan strategi konstruktivisme (M= 3.196), kemahiran merancang pelaksanaan KBAT dalam P&P (M= 3.178) dan aspek yang mendapat nilai skor paling rendah dalam menilai tahap kemahiran guru dalam pelaksanaan KBAT ialah kemahiran dalam menyediakan bahan bantu mengajar berasaskan KBAT.

Ini menunjukkan bahawa majoriti guru mempunyai kemahiran yang baik dalam menggunakan peta minda dalam P&P berbanding kemahiran pelaksanaan KBAT yang lain. Selain itu, skor min semua aspek dalam bahagian ini berada antara nilai 3.167 hingga 3.661. Dapatan ini menunjukkan bahawa tahap kompetensi guru dalam aspek kemahiran dalam pelaksanaan KBAT di sekolah adalah pada tahap sederhana.

Sikap Guru dalam Pelaksanaan KBAT di Sekolah

Sikap merupakan salah satu komponen utama untuk menilai tahap kompetensi guru dalam kajian ini. Oleh yang demikian, bahagian ini membincangkan hasil dapatan analisis data berkaitan sikap guru dalam pelaksanaan KBAT di sekolah. Data kajian diperolehi dari Bahagian D soal selidik dimana responden dikehendaki menilai berdasarkan Skala Likert 1-5 yang mewakili pernyataan berikut: Tidak Setuju (TS), Kurang Setuju (KS), Agak Setuju (AS), Setuju (S) dan Sangat Setuju (SS). Setelah dikumpul, data seterusnya dianalisis untuk mendapatkan nilai min bagi setiap aspek untuk memberikan gambaran berkaitan sikap guru dalam pelaksanaan KBAT di sekolah kebangsaan daerah Sepang, Selangor.

Jadual 5

Analisis Sikap Guru dalam Pelaksanaan KBAT

Bil	Item	TS f (%)	KS f (%)	AS f (%)	S f (%)	SS f (%)	Min	SP	P
1.	Mengambil berat Isu-isu terkini berkaitan KBAT	0 (.0)	5 (1.8)	101 (36.7)	156 (56.7)	13 (4.7)	3.643	.601	5
2.	Mengambil berat kepentingan menerapkan KBAT dalam P&P	4 (1.5)	96 (34.9)	159 (57.8)	16 (5.8)	1 (.4)	3.680	.603	4
3.	Memahami KBAT sebagai salah satu aspirasi dalam PPPM (2013-2025)	0 (.0)	5 (1.8)	94 (34.2)	158 (57.5)	18 (6.5)	3.687	.619	3
4.	Bersedia untuk belajar pendekatan KBAT dalam pengajaran	0 (.0)	4 (1.5)	93 (33.8)	147 (53.5)	31 (11.3)	3.745	.667	1
5.	Bersedia mengadakan pengajaran menggunakan KBAT	0 (.0)	5 (1.8)	97 (35.3)	149 (54.2)	24 (8.7)	3.698	.650	2

Jadual 5 menunjukkan nilai skor min, kekerapan dan peratusan hasil analisis data berkaitan sikap guru dalam pelaksanaan KBAT di sekolah. Kajian ini hanya memfokuskan lima aspek dalam menilai sikap guru dalam pelaksanaan KBAT di sekolah. Dapatan menunjukkan bahawa majoriti guru bersedia untuk belajar pendekatan KBAT dalam pengajaran dengan memperoleh skor min tertinggi iaitu 3.745. Seterusnya diikuti kesediaan guru mengadakan pengajaran menggunakan KBAT (M= 3.698), memahami KBAT sebagai aspirasi dalam PPPM (M= 3.687),

mengambil berat kepentingan KBAT dalam P&P ($M= 3.68$) dan akhir sekali ialah sikap mengambil berat isu berkaitan KBAT ($M= 3.643$). Hasil dapatan menunjukkan majoriti aspek dalam menilai sikap guru terhadap pelaksanaan KBAT di sekolah adalah di tahap yang tinggi iaitu melebihi skor min 3.67. Namun, hanya satu aspek sikap guru yang masih di bawah tahap sederhana iaitu sikap mengambil berat isu berkaitan KBAT.

Korelasi antara pengalaman guru mengajar dan kompetensi guru dalam pelaksanaan KBAT di sekolah kebangsaan daerah Sepang, Selangor

Pengkaji menggunakan analisis inferensi iaitu analisis Korelasi *Pearson* dalam melihat adakah terdapat korelasi yang signifikan antara tahap kompetensi guru dalam pelaksanaan KBAT dengan tahun pengalaman guru mengajar. Analisis Korelasi *Pearson* digunakan setelah analisis normaliti menunjukkan bahawa data adalah bertaburan secara normal. Jadual 6 di bawah menunjukkan dapatan berikut.

Jadual 6

Analisis Korelasi Pearson Tahap Kompetensi Guru Dan Tahun Pengalaman Guru Mengajar

Bil	Pembolehubah	<i>r</i>	<i>p</i>	Aras Signifikan
1.	Tahap pengetahuan guru dalam pelaksanaan KBAT	-.003	.964	Tidak signifikan
2.	Tahap kemahiran guru dalam pelaksanaan KBAT	-.009	.880	Tidak signifikan
3.	Tahap sikap guru dalam pelaksanaan KBAT	-.035	.560	Tidak signifikan

** Signifikan pada aras $<.01$ (dua hujungan)

Hasil analisis inferensi Korelasi *Pearson*, menunjukkan bahawa tidak terdapat hubungan signifikan antara pengetahuan guru dalam pelaksanaan KBAT dan tahun pengalaman guru mengajar ($p= .964$), begitu juga bagi pembolehubah kemahiran guru dalam pelaksanaan KBAT yang menunjukkan nilai $p= .880$. Manakala pembolehubah sikap guru dalam pelaksanaan KBAT juga tidak mempunyai korelasi secara signifikan dengan tahun pengalaman guru mengajar dengan nilai $p= .560$. Kesemua dapatan analisis menunjukkan nilai p adalah lebih besar dari aras keertian $\alpha = .05$. Oleh itu, hipotesis nul yang menyatakan bahawa tidak wujud hubungan yang signifikan antara tahap kompetensi guru dalam pelaksanaan KBAT di sekolah dengan tahun pengalaman guru mengajar adalah gagal ditolak pada aras keertian $.05$. Oleh itu, data tidak dapat memberikan bukti yang cukup untuk menyimpulkan yang terdapat korelasi yang signifikan di antara tahap kompetensi guru dalam pelaksanaan KBAT di sekolah dengan tahun pengalaman guru mengajar. Seterusnya, analisis dilaksanakan bagi mengenalpasti cabaran-cabaran dalam pelaksanaan KBAT di sekolah.

Cabaran yang dihadapi oleh guru dalam pelaksanaan KBAT di sekolah kebangsaan daerah Sepang, Selangor

Analisis seterusnya dijalankan adalah bagi mendapat jawapan kepada soalan kajian ketiga iaitu mengenalpasti cabaran yang dihadapi oleh guru dalam pelaksanaan KBAT. Bagi menjawab soalan kajian ini, data Bahagian E soal selidik iaitu berkaitan cabaran-cabaran yang dihadapi oleh guru dalam pelaksanaan KBAT di sekolah dianalisis untuk mendapatkan nilai min, peratusan dan kekerapan setiap item untuk menentukan cabaran utama guru dalam pelaksanaan KBAT di sekolah. Responden dikehendaki menilai berdasarkan Skala Likert 1-5 yang mewakili pernyataan berikut: Tidak Setuju (TS), Kurang Setuju (KS), Agak Setuju (AS), Setuju (S) dan Sangat Setuju (SS). Data yang telah dikumpul dan dianalisis bertujuan mendapatkan nilai min bagi memberikan gambaran berkaitan cabaran yang dihadapi oleh guru dalam pelaksanaan KBAT di sekolah kebangsaan daerah Sepang, Selangor.

Jadual 7

Analisis Cabaran Guru dalam Pelaksanaan KBAT di Sekolah

Bil	Item	TS	KS	AS	S	SS	Min	SP	P
		f (%)	f (%)	f (%)	f (%)	f (%)			
1.	Guru tidak memahami dengan jelas konsep KBAT	8 (2.9)	50 (18.2)	119 (43.3)	86 (31.3)	12 (4.4)	3.160	.873	6
2.	Guru tidak diberikan kursus atau bengkel berkaitan KBAT	14 (5.1)	63 (22.9)	126 (45.8)	58 (21.1)	14 (5.1)	2.981	.921	7
3.	Guru tidak bersedia untuk melaksanakan KBAT	15 (5.5)	65 (23.6)	124 (45.1)	61 (22.2)	10 (3.6)	2.949	.906	8

4.	Kemudahan pengajaran dan pembelajaran yang tidak mencukupi	5 (1.8)	31 (11.3)	116 (42.2)	82 (29.8)	41 (14.9)	3.447	.939	2
5.	Tempoh PdP yang singkat	7 (2.5)	40 (14.5)	110 (40.0)	82 (29.8)	36 (13.1)	3.363	.969	5
6.	Suasana sekolah dan kelas yang kurang kondusif	3 (1.1)	44 (16.0)	101 (36.7)	93 (33.8)	34 (12.4)	3.403	.936	4
7.	Tiada galakan pelaksanaan KBAT dari pihak sekolah	25 (9.1)	104 (37.8)	83 (30.2)	51 (18.5)	12 (4.4)	2.712	1.011	9
8.	Bilangan murid yang ramai dalam setiap kelas	3 (1.1)	18 (6.5)	79 (28.7)	87 (31.6)	88 (32.0)	3.869	.976	1
9.	Murid tidak bersedia untuk menggunakan KBAT dalam PdP	2 (.7)	43 (15.6)	103 (37.5)	89 (32.4)	38 (13.8)	3.429	.938	3

Jadual 7 menunjukkan nilai skor min, kekerapan dan peratusan hasil analisis data berkaitan cabaran guru dalam pelaksanaan KBAT di sekolah. Kajian ini hanya memfokuskan sembilan cabaran yang dihadapi oleh guru dalam pelaksanaan KBAT di sekolah. Dapatan menunjukkan bahawa cabaran utama yang dihadapi oleh guru dalam pelaksanaan KBAT ialah bilangan murid yang ramai dalam setiap kelas dengan skor min 3.869. Manakala cabaran kedua hingga keenam yang tertinggi masih dalam skor 3.0 iaitu cabaran berkaitan kemudahan P&P (M= 3.447), murid tidak bersedia menggunakan KBAT (M= 3.429), suasana kelas dan sekolah tidak kondusif (M= 3.403), tempoh P&P yang singkat (M= 3.363) dan guru tidak memahami dengan jelas konsep KBAT (M= 3.160). Tiga cabaran seterusnya adalah dalam nilai skor min 2.0 iaitu guru tidak diberikan bengkel atau kursus berkaitan KBAT (M= 2.981), Guru tidak bersedia melaksanakan KBAT (M= 2.949) dan tiada galakan dari pihak sekolah (M= 2.712). Oleh itu, berdasarkan perbandingan skor min, peratusan dan kekerapan, bolehlah disimpulkan bahawa saiz kelas yang besar merupakan cabaran utama yang dihadapi oleh guru dalam pelaksanaan KBAT berbanding cabaran-cabaran yang lain.

PERBINCANGAN

Tahap kompetensi guru dalam pelaksanaan KBAT

Hasil dapatan kajian menunjukkan bahawa tahap kompetensi guru dalam aspek pengetahuan, kemahiran dan sikap guru dalam pelaksanaan KBAT di sekolah kebangsaan daerah Sepang adalah masih di tahap sederhana. Ianya sealiran dengan kajian yang telah dijalankan oleh Nor Hasmaliza Hasan & Zamri Mahamod (2016) ke atas 226 orang guru di daerah Kuala Terengganu yang menunjukkan bahawa pemahaman, pengetahuan, dan pelaksanaan guru bahasa Melayu dalam penggunaan KBAT bagi pengajaran Bahasa Melayu di sekolah menengah harian daerah Kuala Terengganu adalah masih di tahap sederhana. Selain itu, dapatan kajian ini juga bertepatan dengan kajian yang telah dijalankan oleh Rajendran (2001) ke atas guru-guru Bahasa Melayu dan Bahasa Inggeris dari 22 buah sekolah di daerah-daerah dalam negeri Selangor. Dapatan kajian ini menunjukkan bahawa tahap kesediaan guru dalam aspek pengetahuan, kemahiran dan sikap terhadap penerapan KBAT bagi mata pelajaran Bahasa Melayu dan Bahasa Inggeris untuk peringkat menengah rendah masih di tahap sederhana.

Walaupun bagaimanapun, dapatan kajian adalah bertentangan dengan hasil dapatan kajian yang telah dijalankan oleh Sukiman Saad et al. (2012) yang menyatakan bahawa tahap kompetensi guru dalam aspek sikap dan persepsi guru dalam pelaksanaan kemahiran berfikir bagi mata pelajaran matematik adalah di tahap yang tinggi atau baik. Kajian ini juga turut disokong oleh kajian yang telah dijalankan oleh Supian Hashim & Khadijah Daud (2014) yang menyatakan bahawa tahap kompetensi dan prestasi guru adalah pada tahap yang tinggi. Hal ini disebabkan guru-guru termotivasi dengan kemudahan dan galakan oleh pihak kerajaan. Hasil perbincangan di atas menunjukkan bahawa terdapat tahap kompetensi guru yang masih sederhana dan terdapat juga pada tahap yang baik. Kompetensi guru dalam aspek pengetahuan dalam pelaksanaan KBAT adalah sangat penting. Di mana, guru seharusnya sentiasa memastikan diri mereka mempunyai pengetahuan yang baik berkaitan KBAT sama ada dalam aspek pengetahuan berkaitan kandungan dan pengetahuan berkaitan pedagogi (Maher, 2011).

Selain itu, kompetensi guru juga dilihat dalam aspek kemahiran guru dalam pelaksanaan KBAT di sekolah. Kemahiran guru adalah meliputi perancangan guru dalam melaksanakan KBAT, strategi pengurusan P&P, kemahiran komunikasi, kemahiran menggunakan teknologi maklumat dan komunikasi serta kemahiran dalam pengurusan bilik darjah. Sepertimana menurut Cheng (2011) seorang guru mestilah mempunyai kepelbagaian kemahiran dalam strategi P&P dalam meningkatkan kemahiran berfikir murid sekaligus dapat memastikan proses pengajaran dan pembelajaran dapat dijalankan dengan kreatif dan menarik. Selain aspek pengetahuan dan kemahiran, aspek sikap juga merupakan komponen utama dalam mengukur tahap kompetensi guru. Berdasarkan kajian-kajian lepas yang telah dijalankan menunjukkan bahawa tahap kompetensi guru dalam aspek sikap adalah pada tahap yang tinggi dan baik (Sukiman Saad et al., 2012; Supian Hashim & Khadijah Daud, 2014; Baharuddin Jabar, 2006). Namun, menurut Suzlina Hilwani Baharuddin dan Jamaluddin Badusah (2016), tahap sikap guru dalam penggunaan internet bagi menggalakkan kemahiran berfikir adalah masih di tahap yang sederhana.

Oleh yang demikian, semua pihak sama ada pihak guru, pemimpin dan pentadbir sekolah, pengurusan atasan dan pihak komuniti harus memainkan peranan dalam memastikan kompetensi guru dalam pelaksanaan KBAT adalah baik. Kompetensi guru atau kualiti guru yang baik merupakan salah satu faktor untuk melahirkan murid yang mempunyai daya pemikiran yang tinggi sekaligus dapat meningkatkan prestasi murid dalam pembelajaran (Azizi Yahaya, Shahrin Hashim, & Fadhlina Binti Mohd Azizuddin, 2008; Anuar Ahmad & Nelson Jingga, 2015; Ab. Halim Tamuri, Muhamad Faiz Ismail & Kamarul Azmi Jasmi, 2012). Kompetensi guru yang menjadi penilaian dalam kajian ini juga turut menyokong model kompetensi yang dihasilkan oleh Cheetham dan Chivers (1996) yang menekankan empat komponen utama dalam model iaitu kecekapan fungsi, kecekapan personel dan tindakan, pengetahuan dan nilai.

Hubungan antara tahun pengalaman guru mengajar dan kompetensi guru dalam pelaksanaan KBAT

Selain melihat tahap kompetensi guru dalam pelaksanaan KBAT di sekolah, kajian ini juga dijalankan bagi melihat hubungan antara tahun pengalaman guru mengajar dengan tahap kompetensi guru dalam pelaksanaan KBAT. Namun, hasil dapatan kajian menunjukkan bahawa tidak terdapat hubungan antara dua pembolehubah tersebut. Ini adalah bertepatan dengan hasil dapatan kajian yang telah dijalankan oleh Azizi Yahaya, Shahrin Hashim & Fadhlina (2008) yang menyatakan bahawa tidak terdapat hubungan yang signifikan antara tahap kompetensi guru dalam pengajaran Sains dan Matematik dalam Bahasa Inggeris mengikut pengalaman mengajar. Hasil dapatan kajian ini turut disokong oleh kajian yang telah dijalankan oleh Mohammad Haziq bin Mahmood (2015) berkaitan tahap kompetensi guru Sains yang berdasarkan lokasi penempatan dan tahun pengalaman mengajar menunjukkan bahawa tidak terdapat hubungan yang signifikan antara tahap kompetensi guru Sains dengan tahun pengalaman guru mengajar.

Sebaliknya, hasil dapatan kajian yang telah dijalankan oleh Shukla & Dungsungneon (2016) menunjukkan bahawa terdapat perbezaan yang signifikan pelaksanaan KBAT dalam kalangan guru-guru mengikut pengalaman mengajar dan kelayakan akademik guru. Kajian ini juga turut bertentangan dengan dapatan kajian yang dihasilkan oleh Gulistan AM Saïdo, Saedah Siraj, Abu Bakar Nordin, & Omed Saadallah Al-Amedy (2015) yang menunjukkan bahawa terdapat hubungan yang signifikan antara jantina dan tahun pengalaman guru mengajar dengan strategi pengajaran yang digunakan oleh guru di dalam kelas. Tambahan lagi, kajian yang dibuat oleh Hamzeh (2014) juga menunjukkan bahawa terdapat hubungan yang signifikan antara tahun pengalaman guru mengajar dengan strategi pengajaran yang digunakan oleh guru di dalam kelas. Walaubagaimanapun, rumusan daripada dapatan kajian ini menunjukkan bahawa tidak terdapat hubungan yang signifikan antara tahun pengalaman guru mengajar dan tahap kompetensi guru dalam pelaksanaan KBAT di sekolah. Kompetensi guru adalah bergantung kepada faktor lain misalnya daya usaha guru itu sendiri untuk berusaha memastikan diri mereka sentiasa kompeten. Selain itu, sokongan pihak pentadbiran, pengurusan atasan dan komuniti juga penting misalnya menyediakan kursus atau bengkel kepada guru dan menyediakan kemudahan dalam memastikan kompetensi guru sentiasa meningkat.

Cabaran yang dihadapi oleh guru dalam pelaksanaan KBAT

Seterusnya, perbincangan diteruskan dengan melihat cabaran yang dihadapi oleh guru dalam pelaksanaan KBAT di sekolah. Berdasarkan hasil kajian yang telah dijalankan menunjukkan bahawa saiz kelas yang besar merupakan cabaran utama dalam pelaksanaan KBAT di sekolah. Hasil kajian ini bertepatan dengan kajian yang telah dijalankan oleh Ahmad Johari Sihes & Zaitun Sidin (2008) yang menyatakan bahawa saiz kelas yang besar yang tidak sesuai dengan kemudahan dan kelengkapan pengajaran akan membuatkan para tenaga pengajar beranggapan bahawa mereka tidak mendapat sokongan daripada pihak pentadbiran dan pengurusan sekaligus merupakan cabaran utama yang dihadapi dalam pelaksanaan pengajaran di dalam kelas.

Selain itu, menurut Zarina (2007) cabaran utama kepada keberkesanan pelaksanaan *student-centered learning* (SCL) adalah saiz kelas yang besar yang menyebabkan kesukaran kepada guru untuk mengendalikannya. Tambahan lagi menurut Ghazali (2010) bagi menggalakkan aktiviti murid secara kumpulan dan kolaboratif, bilangan murid dalam setiap kelas mestilah dikurangkan dan bilangan yang paling sesuai bagi setiap kelas ialah kurang daripada 25 orang sekelas. Keseluruhannya menunjukkan bahawa saiz kelas yang besar merupakan antara cabaran utama yang dihadapi oleh guru dalam pelaksanaan pengajaran yang juga termasuk pelaksanaan KBAT. Oleh yang demikian, cabaran utama ini haruslah segera dikenalpasti dan diatasi dalam memastikan keberkesanan proses P&P sekaligus dapat melahirkan murid yang mempunyai daya kemahiran berfikir yang tinggi.

IMPLIKASI KAJIAN

Hasil dapatan kajian dan perbincangan yang telah dibincangkan sebelum ini turut memberi implikasi khususnya kepada aspek pengurusan dan praktikal. Hasil dapatan kajian menunjukkan bahawa tahap kompetensi guru di sekolah rendah daerah Sepang adalah masih di tahap sederhana. Oleh yang demikian, pihak Kementerian Pendidikan Malaysia (KPM), Jabatan Pendidikan Selangor (JPS), Pejabat Pendidikan Daerah (PPD) Sepang dan pihak pentadbiran sekolah seharusnya memastikan kompetensi guru dalam pelaksanaan KBAT sentiasa meningkat dan baik. Pihak bertanggungjawab ini mestilah memastikan semua guru memahami dengan jelas konsep dan pelaksanaan KBAT agar ianya dapat diaplikasikan dengan berkesan di sekolah. Kursus atau bengkel yang berkaitan konsep dan pelaksanaan KBAT mestilah diberikan kepada guru-guru dengan secukupnya. Keperluan guru bagi meningkatkan kompetensi mereka sama ada dalam aspek pengetahuan, kemahiran dan sikap mestilah dititikberatkan. Pihak pengurusan dan pentadbiran atasan mestilah merancang, melaksana, memantau dan menilai secara berterusan program, kursus atau bengkel yang bersesuaian bagi meningkatkan kompetensi guru dalam pelaksanaan KBAT. Hal ini bertujuan memastikan KBAT dapat diaplikasi oleh murid dengan berkesan di sekolah sejajar dengan kehendak aspirasi PPPM (2010 -2025).

Selain itu, kemudahan dan kelengkapan proses P&P yang bersesuaian mestilah disediakan kepada guru-guru. Pihak bertanggungjawab mestilah memandang serius berkaitan kemudahan dan kelengkapan P&P kerana ia merupakan antara penyumbang kepada keberkesanan KBAT di sekolah. Sepertimana hasil dapatan ini yang menunjukkan bahawa cabaran utama yang dihadapi oleh guru dalam pelaksanaan KBAT di sekolah ialah bilangan murid yang ramai dalam setiap kelas. Ini menunjukkan bahawa guru masih tidak diberikan kemudahan dan kelengkapan yang baik bagi mereka menjalankan proses P&P. Hal ini juga kemungkinan turut menjadi penyumbang kepada tahap kompetensi guru dalam pelaksanaan KBAT yang masih berada pada tahap sederhana. Pihak pengurusan seharusnya berusaha bagi mewujudkan persekitaran yang kondusif dan bersesuaian bagi guru melaksanakan KBAT. Para guru juga perlu turut berusaha bagi melaksanakan KBAT dalam proses P&P melalui pelbagai cara yang lebih kreatif dan inovatif. Usaha ini perlu digalas secara bersama bagi memastikan ianya dapat direalisasikan dan seterusnya mencapai matlamat yang telah disasarkan.

KESIMPULAN

Berdasarkan hasil dapatan kajian secara keseluruhannya, dapat disimpulkan di sini bahawa tahap kompetensi guru dalam pelaksanaan KBAT di sekolah kebangsaan daerah Sepang adalah masih di tahap sederhana. Selain itu, hasil dapatan kajian juga menunjukkan bahawa tidak terdapat hubungan yang signifikan antara tahun pengalaman guru mengajar dengan tahap kompetensi guru dalam pelaksanaan KBAT. Seterusnya, bagi aspek cabaran guru dalam pelaksanaan KBAT di sekolah, dapatan kajian memperlihatkan bahawa bilangan murid yang ramai dalam setiap kelas atau saiz kelas yang besar adalah merupakan cabaran yang utama. Ini diikuti dengan cabaran lain misalnya kekurangan kemudahan dalam proses P&P, persekitaran yang kurang kondusif serta lain-lain faktor yang berkaitan. Justeru, diharap kajian ini mampu memberi impak kepada perkembangan dalam pendidikan di Malaysia yang sentiasa berhasrat melahirkan para pelajar yang cemerlang. Kecemerlangan pelajar pada hari ini menuntut kepada kebolehan pelajar untuk berfikir dalam aras tinggi setanding dengan para pelajar dari negara-negara maju di dunia. Matlamat ini akan dapat direalisasi dengan usaha semua pihak khususnya pihak kerajaan, kepimpinan sekolah dan para guru yang menjadi tunggak kejayaan sesebuah sekolah.

RUJUKAN

Ab. Halim Tamuri, Muhamad Faiz Ismail&Kamarul Azmi Jasmi. (2012). *A new approach in Islamic education: mosque based teaching and learning*. *Journal of Islamic and Arabic Education*, 4 (1),1-12.

- Ahmad Johari Sihes & Zaitun Sidin. (2008). Konsepsi pengajaran pensyarah dan hubungannya dengan persekitaran pengajaran pensyarah. *Jurnal Teknologi*, 48(239).
- Anuar Ahmad & Nelson Jingga. (2015). Pengaruh kompetensi kemahiran guru dalam pengajaran terhadap pencapaian akademik pelajar dalam mata pelajaran Sejarah. *Jurnal Kurikulum dan Pengajaran Asia Pasifik*, 3(2).
- Azizi Yahaya, Shahrin Hashim, & Fadhlina Binti Mohd Azizuddin. (2008). Tahap kompetensi guru sekolah rendah terhadap pengajaran Sains dan Matematik dalam Bahasa Inggeris. *Permasalahan dalam Pendidikan Sains dan Matematik*, 1-21,
- Baharom Mohamad & Mohamad Johdi Salleh. (2009). Kepimpinan pendidikan dalam pembangunan modal insan. *Prosiding Seminar Pembangunan Modal Insan 2009, Kelantan*.
- Baharuddin Jabar. (2006). Pelaksanaan kemahiran pemikiran sejarah dalam pengajaran guru-guru Sejarah: Satu kajian kes di daerah Hilir Perak. Dalam: *Menanggapi keberkesanan dan perubahan* (pp. 1-24). Tanjung Malim: Penerbit Universiti Pendidikan Sultan Idris
- Bity Salwana Alias, Ahmad Basri Md Yusoff, Ramlee Mustapha, & Mohammed Sani Ibrahim. (2010). Analisis kompetensi pengetua berdasarkan kualiti peribadi, pengetahuan, kemahiran dan amalan dalam bidang pengurusan sekolah menengah Malaysia. *Jurnal Pendidikan Malaysia*, 35(2), 31-41.
- Cheetham, G., & Chivers, G. (1996). Towards a holistic model of professional competence. *Journal of European industrial training*, 20(5), 20-30.
- Cheng, K. M. (2011). Education in Confucius society. In J. Banks (Ed.), *Encyclopaedia of diversity in education* (pp. 439-441). Thousand Oaks, CA: Sage.
- Chua, Y. P. (2011). *Kaedah dan statistik penyelidikan: Kaedah penyelidikan*. Kuala Lumpur: Mcgraw-Hill Education.
- Chuan, C. L. (2006). Sample size estimation using Krejcie and Morgan and Cohen statistical power analysis: A comparison. *Jurnal Penyelidikan IPBL*, 7, 78-86.
- Ghazali Darusalam. (2010). Penilaian program Diploma Pendidikan Lulusan Ijazah (Guru Permulaan Pendidikan Islam) melalui nilai impak di Institusi Pengajian Tinggi Awam Malaysia. *Prosiding Seminar Serantau Guru Permulaan 2010*, 43-60
- Hamzeh, M. A. H. (2014). Teaching strategies used by Mathematics teachers in the Jordan Public Schools and their relationship with some variables. *American Journal of Educational Research*, 2(6), 331-340.
- Hay/McBer. (1996). *Scaled Competency Dictionary*. Boston: Hay/McBer
- Kementerian Pendidikan Malaysia. (2013). *Pelan Pembangunan Pendidikan Malaysia 2013-2025*. Diambil daripada http://www.moe.gov.my/cms/upload_files/articlefile/2013/articlefile_file_003107.pdf
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607-610.
- Lembaga Peperiksaan Kementerian Pendidikan Malaysia. (2013). *Pentaksiran Kemahiran Berfikir Aras Tinggi*. Diambil daripada <http://www.moe.gov.my/v/kbat>
- Maher, N. (2011). From classroom to campus: The perceptions of Mathematics and primary teachers on their transition from teacher to teacher educator. *Mathematics: traditions and New Practices*, 491-499
- Marlina Ali, & Shaharom Nordin. (2010). Hubungan antara kemahiran berfikir kritis dengan pencapaian akademik dalam kalangan pelajar Fakulti Pendidikan, Universiti Teknologi Malaysia. *Sains Humanika*, 52(1).

- Mohammad Haziq Mahmood. (2015). *Kompetensi guru Sains berijazah berdasarkan lokasi penempatan dan tempoh mengajar* (Kertas projek yang tidak diterbitkan). Universiti Pendidikan Sultan Idris, Tanjung Malim.
- Mohammed Sani Ibrahim, & Saedah Siraj. (2007). Standard kompetensi guru Malaysia. *Profession Perguruan*, 311-364.
- Mohd Nawi, S., & Lokman, M. T. (2008). *Penilaian terhadap peranan pihak pengurusan kolej kediaman dalam mempertingkatkan pembangunan pembelajaran pelajar: Tinjauan di lima buah kolej kediaman di Universiti Teknologi Malaysia*. Universiti Teknologi Malaysia.
- Norhannan Ramli (2016). *Prestasi guru Pendidikan Islam berasaskan daya kekuatan dalaman, kepimpinan pengetua dan iklim sekolah* (Tesis Sarjana yang tidak diterbitkan). Universiti Malaya, Kuala Lumpur.
- Nor Hasmaliza Hasan, & Zamri Mahamod. (2016). Persepsi guru Bahasa Melayu sekolah menengah terhadap Kemahiran Berfikir Aras Tinggi. *Jurnal Pendidikan Bahasa Melayu*, 6(2), 78-90.
- Rajendran, N. (2001). *Pengajaran Kemahiran Berfikir Aras tinggi: Kesiediaan guru mengendalikan proses pengajaran pembelajaran*. Kertas kerja yang dibentangkan di Seminar/Pameran Projek KBKK: Poster Warisan-Pendidikan-Wawasan, Kementerian Pendidikan Malaysia.
- Robiah Sidin, & Nor Sakinah Mohamad. (2007). ICT dalam pendidikan: Prospek dan cabaran dalam pembaharuan pedagogi. *Jurnal Pendidikan Malaysia*, 32, 139-152.
- Sendag, S., Erol, O., Sezgin, S., & Dulkadir, N. (2015). Preservice teachers' critical thinking dispositions and web 2.0 competencies. *Contemporary Educational Technology*, 6(3).
- Shukla, D., & Dungsungnoen, A. P. (2016). Student's perceived level and teachers' teaching strategies of Higher Order Thinking Skills: A Study on Higher Educational Institutions in Thailand. *Journal of Education and Practice*, 7(12), 211-219.
- Siti Zabidah Mohamed. (2006). *Kesan pendekatan penyebatian kemahiran berfikir kreatif dalam pengajaran karangan deskriptif dan karangan imaginatif dalam kalangan pelajar Tingkatan IV* (Tesis PhD yang tidak diterbitkan). Universiti Sains Malaysia, Pulau Pinang.
- Sukiman Saad, Noor Shah Saad, & Mohd Uzi Dollah. (2012). Pengajaran kemahiran berfikir: Persepsi dan amalan guru Matematik semasa pengajaran dan pembelajaran di bilik darjah. *Jurnal Pendidikan Sains & Matematik Malaysia*, 2(1), 18-36.
- Supian Hashim & Khadijah Daud. (2014). Amalan kepimpinan lestari dan hubungannya dengan prestasi kerja guru sekolah rendah yang menerima tawaran baru di daerah Segamat. *Sains Humanika*, 2(4), 197 -208
- Syed Jaafar Syed Ali. (2014). *Kompetensi guru dalam pengajaran amali teknologi pembinaan di Kolej Vokasional* (Tesis Sarjana yang tidak diterbitkan). Universiti Tun Hussein Onn Malaysia.
- Spencer, L. M. & Spencer, S. M. (1993). *Competence at work*. New York: Wiley
- Suzlina Hilwani Baharuddin dan Jamaluddin Badusah. (2016). Tahap pengetahuan, kemahiran dan sikap guru sekolah menengah terhadap penggunaan Web 2.0 dalam pengajaran Bahasa Melayu. *Jurnal Pendidikan Bahasa Melayu*, 6(2), 33-43.
- Zaiha Nabila Md Harun. (2014). *Kompetensi guru dalam pengajaran amali reka bentuk dan teknologi di Sekolah Rendah Daerah Batu Pahat* (Tesis Sarjana yang tidak diterbitkan). Universiti Tun Hussein Onn Malaysia.
- Zarina Muhammad. (2007). *Pelaksanaan kaedah student-centered learning (SCL) dalam pengajaran & pembelajaran kursus Tamadun Islam, Tamadun Asia & Kenegaraan Malaysia di Universiti Putra Malaysia*. *Jurnal Pengajian Umum Asia Tenggara*, 8, 141-166